II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2021/1833,

14. juuli 2021,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL ja täpsustatakse, milliste kriteeriumide alusel käsitatakse tegevust grupi tasandil põhitegevusala kõrvaltegevusena

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL, ([1]) eriti selle artikli 2 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

(1) Selle hindamine, kas isikud kauplevad kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja nende tuletisinstrumentidega oma arvel või osutavad liidus nendega seotud investeerimisteenuseid põhitegevusala kõrvaltegevusena, peaks toimuma grupi tasandil. Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/34/EL ([2]) artikli 2 punkti 11 määratlusega hõlmab „kontsern“ (edaspidi „grupp“) emaettevõtjat ja kõiki selle tütarettevõtjaid. Käesoleva määruse kohaldamisel hõlmab see liidus ja kolmandates riikides asuvaid üksusi, olenemata sellest, kas grupi peakorter asub liidus või sellest väljaspool.

(2) Hindamiseks tuleks teha kolm alternatiivset testi (edaspidi „kõrvaltegevuse testid“), mis põhinevad gruppi kuuluvate isikute kauplemistegevusel. Testidega tuleks kindlaks teha, kas gruppi kuuluvad isikud kauplevad oma arvel. Kui gruppi kuuluvatel isikutel moodustavad liidus seoses kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega osutatavad investeerimisteenused grupi põhitegevusalast nii suure osa, et selliseid tegevusi ei saa käsitada grupi tasandil kõrvaltegevusena, tuleks sellistelt isikutelt nõuda investeerimisühingu tegevusloa hankimist. Selleks et võtta arvesse selliste heterogeensete gruppide majanduslikku tegelikkust, mis peavad hindama, kas nende kauplemistegevus on põhitegevusala kõrvaltegevus, peaks isikutel olema lubatud otsustada, millist kolmest alternatiivsest testist nad kasutavad, et teha kindlaks, kas nende kauplemistegevus on konkreetse grupi põhitegevusala kõrvaltegevus. Kui isiku kauplemistegevus on mõne nimetatud testi kohaselt kõrvaltegevus, tuleks seda käsitada direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 1 punkti j kohaldamisel põhitegevusala kõrvaltegevusena.

([1]) ELT L 173, 12.6.2014, lk 349.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/34/EL teatavat liiki ettevõtjate aruandeaasta finantsaruannete, konsolideeritud finantsaruannete ja nendega seotud aruannete kohta ja millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/43/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ (ELT L 182, 29.6.2013, lk 19).

(3) Esimese alternatiivse testi kohaselt oleks isiku tegevus põhitegevusala kõrvaltegevus, kui rahalise arvelduse eesmärgil liidus kaubeldavate kaubatuletisinstrumentide või lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide (välja arvatud kauplemiskohas kaubeldavad kaubatuletisinstrumendid või lubatud heitkoguste väärtpaberid või nende tuletisinstrumendid) avatud netopositsiooni tinglik väärtus jääb alla 3 miljardi euro suuruse künnise aastas.

(4) Teise alternatiivse testiga võrreldakse isiku kauplemistegevuse mahtu grupi kogu kauplemistegevusega liidus (edaspidi „kauplemistest"). Isiku kauplemistegevuse mahu kindlakstegemiseks tuleks arvata tema kauplemistegevuse kogumahust maha grupisisese likviidsuse või riskijuhtimise jaoks tehtud tehingute maht, mis objektiivselt mõõdetavalt vähendavad äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud riske või millega täidetakse kauplemiskohas likviidsuse tagamise kohustused (nn privilegeeritud tehingud). Lepingud, mille puhul gruppi kuuluv isik, kes on mõne sellise lepingu osaline, on saanud tegevusloa vastavalt direktiivile 2014/65/EL või Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile 2013/36/EL, ([3]) tuleks isiku kauplemistegevusest maha arvata. Grupi kogu kauplemistegevus liidus hõlmab privilegeeritud tehinguid ja lepinguid, mille puhul gruppi kuuluv isik, kes on mõne sellise lepingu osaline, on saanud tegevusloa vastavalt direktiivile 2014/65/EL või 2013/36/EL.

(5) Kauplemistegevuse mahu kindlakstegemisel tuleks lähtuda liidus kaubatuletislepingute, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja nende tuletislepingute tingliku väärtuse brutosummast viimase kolme aasta libiseva keskmisena.

(6) Kauplemistesti alusel saadud kauplemistegevuse mahtu kasutatakse isiku või grupi põhitegevuseks oleva äritegevuse kaudse näitajana. Isikutel peaks seda kaudset näitajat olema lihtne ja kulutõhus kasutada, kuna see põhineb andmetel, mida tuli koguda juba vastavusnõuete täitmiseks, näiteks tehingutest teatamiseks, kuid võimaldab samas otstarbekat testimist.

(7) See kaudne näitaja on asjakohane, kuna leitakse, et ratsionaalne riskikartlik üksus, nt kauba või lubatud heitkoguste väärtpaberite tootja, emitent, töötleja või tarbija, maandab oma põhitegevusala äritegevuse mahuriski kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide vastava mahuga. Seepärast on kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega seotud kogu kauplemistegevuse maht, mõõdetuna alusvara tingliku brutoväärtusena, grupi põhitegevusala mahu sobiv kaudne näitaja. Kuna grupid, mille põhitegevusala ei ole seotud kauba või lubatud heitkogustega, ei kasutaks kaubatuletisinstrumente ega lubatud heitkoguste väärtpaberite tuletisinstrumente riskimaandusvahendina, ei peaks nende kauplemist kaubatuletisinstrumentide, heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega liigitama riskimaandamiseks.

(8) Kaubatuletisinstrumentide kasutamist riski vähendava vahendina ei saa siiski käsitada ainuõige kaudse näitajana isiku või grupi kõigi põhitegevusena tehtavate äritegevuste puhul, kuna see ei pruugi arvesse võtta muid tuletisinstrumenditurgudega mitteseotud investeeringuid põhivarasse.

(9) Teine test ei pruugi jällegi mõõta asjakohaselt nende isikute põhitegevusala, kes teevad võrreldes oma suurusega märkimisväärseid kapitaliinvesteeringuid näiteks taristu loomisesse ning transpordi- ja tootmisrajatistesse. Samuti ei võeta selles arvesse investeeringuid, mille riski ei saa maandada finantsturgudel. Seepärast on vaja kehtestada kolmas meetod, mis kasutab kasutatud kapitali põhiseid parameetreid, et mõõta, kas selline kauplemine on grupi põhitegevusala kõrvaltegevus.

(10) Kolmas alternatiivne test – kasutatud kapitali test – kehtestatakse, et võtta arvesse selliste heterogeensete gruppide majanduslikku olukorda, mis peavad hindama, kas nende kauplemine on põhitegevusala kõrvaltegevus, sealhulgas grupid, mis teevad võrreldes oma suurusega märkimisväärseid kapitaliinvesteeringuid taristu loomisesse, transpordi- ja tootmisrajatistesse, samuti investeeringuid, mille riske ei ole kerge finantsturgudel maandada. Kuna kõik kolm alternatiivset testi katavad eri gruppide erinevaid aluseks olevaid majanduslikke olukordi, peaksid kõik testid kujutama endast võrdselt sobivat alternatiivset ja sõltumatut meetodit selle kindlakstegemiseks, kas kauplemistegevus on konkreetse grupi põhitegevusala kõrvaltegevus. Kui isiku kauplemistegevus on neist testidest ükskõik millise kohaselt kõrvaltegevus, tuleks seda käsitada direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 1 punkti j kohaldamisel põhitegevusala kõrvaltegevusena.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/36/EL, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ (ELT L 176, 27.6.2013, lk 338).

(11) Kolmandas testis kasutatakse gruppi kuuluvate isikute kõrvaltegevuse summa kaudse näitajana hinnangulist kapitali, mida finantssektoriväline grupp peaks hoidma liidus kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja nende tuletisinstrumentidega kauplemisest tulenevatele riskipositsioonidele (v.a privilegeeritud tehingutest tulenevad riskipositsioonid) omase tururiski maandamiseks. Baseli pangajärelevalve komitee egiidi all välja töötatud raamistikku, mida rakendatakse liidus direktiiviga 2013/36/EL, kasutatakse, et kohaldada riskipositsioonide suhtes proportsionaalseid tingliku kapitali riskikaale. Selle raamistiku kohaselt tuleks liidus kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide netopositsioonid kindlaks teha, tasaarvestades eri liiki kaubatuletislepingute, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletislepingute (näiteks futuurid, optsioonid, forvardid või ostutähed) lühikesed ja pikad positsioonid. Netopositsiooni kindlakstegemisel peaks tasaarvestus toimuma sõltumata lepinguga kauplemise kohast, lepingu vastaspoolest või lõpptähtajast. Asjaomase kaubatuletisinstrumendi, lubatud heitkoguste lepingu või selle tuletislepingu brutopositsioon tuleks aga arvutada, liites sellist liiki lepingute netopositsioonid, mis on seotud konkreetse kauba, lubatud heitkoguse ühiku või selle tuletisinstrumendiga. Seega ei tuleks konkreetset liiki kaubatuletislepingute, lubatud heitkoguste lepingute või nende tuletislepingute netopositsioone omavahel tasaarvestada.

(12) Kolmanda testi alusel tuleks grupi hinnangulist kapitali võrrelda kõnealuse grupi tegelikult kasutatud kapitaliga, mis peaks peegeldama grupi põhitegevusala mahtu. Kasutatud kapitali arvutamiseks tuleks grupi koguvaradest lahutada lühiajalised võlad. Lühiajaliste võlgade alla peaksid kuuluma võlad, mille arveldustähtaeg on 12 kuu jooksul.

(13) Kõrvaltegevuse testide eesmärk on kontrollida, kas gruppi kuuluvad isikud, kellel ei ole direktiivi 2014/65/EL kohast tegevusluba, peaksid taotlema seda liidus kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega seotud kauplemistegevuse suhtelise või absoluutse mahu tõttu. Kõrvaltegevuse testidega tehakse seega kindlaks liidus kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega seotud tegevuste maht, millega gruppi kuuluvad isikud võivad tegeleda ilma direktiivi 2014/65/EL kohase tegevusloata, kuna need on grupi põhitegevusala kõrvaltegevused. Et hinnata tegevusloata grupiliikmete tegelikku kõrvaltegevuse mahtu, on seega asjakohane kasutada grupi kõrvaltegevuse mahu arvutamiseks kriteeriume, mis kõigi kolme testi puhul jätavad välja nende grupiliikmete tegevuse, kellel on kõnealuse direktiivi kohane tegevusluba.

(14) Selleks et turuosalised saaksid tegutseda ja tegevust kavandada mõistlikult ja võtta arvesse tegevuse hooajalisust, peaksid nende alternatiivsete testide arvutused, millega tehakse kindlaks, kas tegevust käsitada põhitegevusala kõrvaltegevusena, põhinema kolmeaastasel perioodil. Seepärast peaksid üksused hindama, kas nad aasta lõikes ületavad ühte kolmest nende kolme alternatiivse testiga sätestatud künnistest, arvutades kolme aasta libiseva aritmeetilise keskmise. See kohustus ei tohiks piirata pädeva asutuse õigust nõuda millal tahes, et isik teataks, mille alusel on ta direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 1 punkti j alapunktide i ja ii kohaldamisel hinnanud oma tegevuse olevat põhitegevusala kõrvaltegevuse.

(15) Objektiivselt mõõdetavalt otseselt äritegevuse või selle rahastamisega seotud riske vähendavaid ja grupisiseseid tehinguid tuleks käsitada vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 648/2012 ([4]). Seoses tuletisinstrumentidega tehtud tehingutega, mis objektiivselt mõõdetavalt otseselt vähendavad äritegevuse või selle rahastamisega seotud riske, on komisjoni delegeeritud määruses (EL) nr 149/2013 ([5]) siiski osutatud ainult tuletisinstrumentidele, millega ei kaubelda reguleeritud turgudel, samas kui direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõige 4 hõlmab kauplemiskohtades kaubeldavaid tuletisinstrumente. Seega, kui kõrvaltegevuse testid hõlmavad võrdselt nii tuletisinstrumente, millega kaubeldakse reguleeritud turgudel, kui ka tuletisinstrumente, millega reguleeritud turgudel ei kaubelda, on asjakohane võtta arvesse reguleeritud turgudel kaubeldavaid tuletisinstrumente seoses tehingutega, mida peetakse objektiivselt mõõdetavalt otseselt äritegevuse või selle rahastamisega seotud riske vähendavaks.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2012. aasta määrus (EL) nr 648/2012 börsiväliste tuletisinstrumentide, kesksete vastaspoolte ja kauplemisteabehoidlate kohta (ELT L 201, 27.7.2012, lk 1).

([5]) Komisjoni 19. detsembri 2012. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 149/2013, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad kaudset kliirimiskorda, kliirigukohustust, avalikku registrit, juurdepääsu kauplemiskohale, finantssektoriväliseid vastaspooli ja nende börsiväliste tuletislepingute riskimaandamismeetodeid, mida ei kliirita keskse vastaspoolega (ELT L 52, 23.2.2013, lk 11).

(16) Mõnel juhul, näiteks kui olemasolev turulikviidsus on ebapiisav või kui vastav tuletisleping ei ole kättesaadav, ei pruugi olla võimalik äririski maandada, kasutades otseselt seotud kaubatuletisinstrumendi lepingut, st lepingut, mille alusvara ja arvelduspäev on täpselt samad kaetava riski omaga. Sel juhul peaks olema isikul lubatud maandada riski kaudselt, kasutades riskipositsiooni katmiseks tugeva korrelatsiooniga instrumente, nt instrumente, millel on erinev, kuid väga sarnane alusvara. Lisaks lubatakse isikutel, kes sõlmivad kaubatuletislepingud enda või grupi üldiste riskidega seotud riski maandamiseks, kasutada makro- või portfelli riskimaandust. Sellised makro-, portfelli või kaudse riskimaanduse kaubatuletislepingud peaksid kujutama endast kõrvaltegevuse testide kohaldamisel riskimaandust. Kui kõrvaltegevuse teste tegev isik kasutab portfelli või makroriskimaandust, ei pruugi ta saada üks ühele siduda kaubatuletisinstrumendiga riski maandamiseks tehtud konkreetset tehingut ja äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud konkreetset riski. Äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud konkreetsed riskid võivad oma olemuselt olla keerukad, nt hõlmata eri geograafilisi turgusid, tooteid, eri tähtaegadega instrumente või üksuseid. Selliste riskide maandamiseks sõlmitud kaubatuletislepingute portfell võib tuleneda keerukatest riskijuhtimissüsteemidest. Sellisel juhul peaksid riskijuhtimissüsteemid ennetama seda, et maandamata riskiga tehingud liigitatakse riski maandavateks tehinguteks, ja need peaksid andma piisavalt üksikasjaliku ülevaate riskimaandusportfellist, nii et spekulatiivsed komponendid eristatakse ja neid võetakse künniste puhul arvesse. Positsioone ei tohiks liigitada äritegevusega seotud riske vähendavaks ainult seetõttu, et need üldiselt moodustavad osa riskivähendusportfellist.

(17) Risk võib ajas muutuda ja et teha vajalikud kohandused, võib olla vaja algselt äritegevusega seotud riski vähendamiseks täidetud kauba- või lubatud heitkoguste väärtpaberite tuletisinstrumente kompenseerida, kasutades täiendavaid kauba- või lubatud heitkoguste väärtpaberite tuletislepinguid. Seega saab riskide maandamiseks kasutada kauba- või lubatud heitkoguste väärtpaberite tuletislepingute kombinatsiooni, sealhulgas kompenseerivaid börsiväliseid tuletislepinguid, millega jäetakse välja sellised börsivälised tuletislepingud, mis ei ole enam äririskiga seotud. Samuti ei tohiks sellise riski muutumine, mille vähendamiseks on võetud riskipositsioon kauba- või lubatud heitkoguste väärtpaberite tuletisinstrumentides, põhjustada hiljem kõnealuse positsiooni ümberhindamist, nagu see ei oleks algusest peale (*ab initio*) privilegeeritud tehing.

(18) Komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2017/592 ([6]) on täiendatud direktiivi 2014/65/EL seoses kriteeriumidega, mille alusel tehakse kindlaks, kas tegevust käsitatakse põhitegevusala kõrvaltegevusena. Kõnealust direktiivi muudeti 16. veebruaril 2021 Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2021/338, ([7]) lisades uued sätted kõrvaltegevuse erandi ja kõrvaltegevuse testide kohta ning volitades komisjoni vastu võtma delegeeritud õigusakti, et täpsustada kriteeriume, mille alusel tehakse kindlaks, kas tegevus on grupi tasandil põhitegevusala kõrvaltegevus. Eelkõige on välja jäetud üldise turu kauplemistegevuse mahu test, kuna liidu kaubatuletisinstrumentide olukord on muutunud sellisel määral, et üldise turu kauplemistegevuse mahu test jätaks üksused välja kõrvaltegevuse erandi kohaldamisalast, isegi kui nende äritegevus ei muutuks. Lisaks võetakse kasutusele miinimumkünnise test ning muudetakse kauplemis- ja kasutatud kapitali testi künniseid. Seepärast tuleks delegeeritud määrus (EL) 2017/592 kehtetuks tunnistada ja asendada käesoleva määrusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kõrvaltegevuse testiks kõlblikud varaklassid

Selleks et direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 1 punkti j alapunktides i ja ii osutatud isikute tegevust saaks käsitada grupi põhitegevusala kõrvaltegevusena, peab see olema seotud ühe või mitme järgmise varaklassiga:

a) kaubatuletisinstrumendid, mis on seotud direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktides 5, 6, 7 ja 10 osutatud kauba või alusvaraga;

([6]) Komisjoni 1. detsembri 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/592, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL regulatiivsete tehniliste standarditega kriteeriumide puhul, mille alusel tehakse kindlaks, kas tegevust käsitatakse põhitegevusala kõrvaltegevusena (ELT L 87, 31.3.2017, lk 492).

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2021. aasta direktiiv (EL) 2021/338, millega muudetakse direktiivi 2014/65/EL seoses teabele esitatavate nõuete, tootejuhtimise ja positsioonipiirangutega ning direktiive 2013/36/EL ja (EL) 2019/878 seoses nende kohaldamisega investeerimisühingute suhtes, et aidata kaasa COVID-19 kriisist taastumisele (ELT L 68, 26.2.2021, lk 14).

b) direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktis 11 osutatud lubatud heitkoguste väärtpaberid või direktiivi 2014/65/EL I lisa C jao punktis 4 osutatud lubatud heitkoguste väärtpaberite tuletisinstrumendid.

Artikkel 2

Kõrvaltegevuse testid

1. Artiklis 1 osutatud isikute tegevusi käsitatakse grupi tasandil põhitegevusala kõrvaltegevusena, kui nad vastavad ühele järgmistest tingimustest:

a) rahalise arvelduse eesmärgil liidus kaubeldavate kaubatuletisinstrumentide või lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide (välja arvatud kauplemiskohas kaubeldavad kaubatuletisinstrumendid või lubatud heitkoguste väärtpaberid või nende tuletisinstrumendid) artikli 3 kohaselt arvutatud avatud netopositsiooni tinglik väärtus jääb alla 3 miljardi euro suuruse künnise aastas (miinimumkünnise test);

b) vastavalt artikli 4 lõikele 1 arvutatud tegevuste maht moodustab 50 % või vähem artikli 4 lõike 2 kohaselt arvutatud grupi muude kauplemistegevuste kogumahust;

c) artikli 5 lõigete 1 ja 3 kohaselt arvutatud ja kõnealuste tegevuste jaoks hinnanguliselt kasutatud kapital ei moodusta üle 50 % artikli 5 lõike 4 kohaselt arvutatud grupi tasandil põhitegevusala jaoks kasutatud kapitalist.

2. Grupp loetakse koosnevaks emaettevõtjast ja kõigist selle tütarettevõtjatest. See hõlmab liidus ja kolmandates riikides asuvaid üksusi, olenemata sellest, kas grupi peakorter asub liidus või sellest väljaspool.

Artikkel 3

Miinimumkünnise test

1. Artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud avatud netopositsiooni tingliku väärtuse arvutamiseks arvutatakse eelmise 12 kuu avatud netopositsiooni tinglike kuulõpu väärtuste keskmine, mis tuleneb kõigist rahalise arvelduse eesmärgil kaubatuletisinstrumentidega sõlmitud lepingutest või lubatud heitkoguste väärtpaberitest või nende tuletisinstrumentidest, mille lepingud on rahalise arvelduse eesmärgil liidus sõlminud gruppi kuuluv isik.

Esimeses lõigus osutatud avatud netopositsiooni tingliku väärtuse arvutamisel võetakse aluseks kõik rahalise arvelduse eesmärgil kaubatuletisinstrumentidega sõlmitud lepingud või lubatud heitkoguste väärtpaberid või nende tuletisinstrumendid, millega ei kaubelda kauplemiskohas, mille osaline liidus asuv isik on, artikli 6 lõikes 2 osutatud asjaomasel aastasel arvestusperioodil.

Esimeses ja teises lõigus osutatud rahalise arvelduse eesmärgil sõlmitud kaubatuletisinstrumentide või lubatud heitkoguse väärtpaberite tuletisinstrumentide lepingud hõlmavad kõiki kauba või lubatud heitkoguste väärtpaberitega seotud tuletislepinguid, mida tuleb arveldada rahas või mida võib arveldada rahas ühe poole valikul muul põhjusel kui makseviivituse või muu lõpetamise juhtumi tõttu.

2. Esimeses lõigus osutatud liitmistehe ei hõlma riskipositsioone lepingutes, mis tulenevad direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 4 neljanda lõigu punktides a, b ja c osutatud tehingutest, või lepingutes, mille osaline on gruppi kuuluv isik, kes on saanud tegevusloa vastavalt direktiivile 2014/65/EL või 2013/36/EL.

3. Lõikes 1 osutatud avatud netopositsiooni tinglik väärtus tehakse kindlaks artikli 5 lõikes 2 sätestatud tasaarvestusmetoodika kohaselt.

4. Käesolevas artiklis osutatud liitmistehte tulemused esitatakse eurodes.

Artikkel 4

Kauplemistest

1. Artikli 2 lõike 1 punktis b osutatud tegevuste maht, millega gruppi kuuluv isik liidus tegeleb, arvutatakse, liites kokku kõigi selliste kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentidega seotud lepingute tingliku koguväärtuse, mille osaline kõnealune isik on.

Esimeses lõigus osutatud liitmistehe ei hõlma lepinguid, mis tulenevad direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 4 neljanda lõigu punktides a, b ja c osutatud tehingutest, ega lepinguid, mille osaline on gruppi kuuluv isik, kes on saanud tegevusloa vastavalt direktiivile 2014/65/EL või 2013/36/EL.

2. Artikli 2 lõike 1 punktis b osutatud grupi muu kauplemistegevuse kogumaht arvutatakse, liites kõigi selliste kaubatuletislepingute, lubatud heitkoguste väärtpaberite ja nende tuletisinstrumentide tingliku brutoväärtuse, milles kõnealusesse gruppi kuuluvad isikud on osalised.

Esimeses lõigus osutatud liitmistehe hõlmab lepinguid, mis tulenevad direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 4 neljanda lõigu punktides a, b ja c osutatud tehingutest, ja lepinguid, mille osaline on gruppi kuuluv isik, kes on saanud tegevusloa vastavalt direktiividele 2014/65/EL või 2013/36/EL.

3. Lõigetes 1 ja 2 osutatud üldise turu kauplemistegevuse maht arvutatakse, liites kõigi selliste lepingute tingliku brutoväärtuse, millega ei kaubelda kauplemiskohas, ja mille osaline on liidus asuv mis tahes isik, ja muude selliste lepingute tingliku brutoväärtuse, millega kaubeldakse liidus asuvas kauplemiskohas artikli 6 lõikes 2 osutatud asjaomasel aastasel arvestusperioodil.

4. Käesolevas artiklis osutatud koguväärtused esitatakse eurodes.

Artikkel 5

Kasutatud kapitali test

1. Artikli 2 lõike 1 punktis c osutatud tegevuste sooritamise hinnanguline kasutatud kapital võrdub järgmiste summaga:

a) 15 % igast lühikesest või pikast netopositsioonist, korrutatuna kaubatuletisinstrumendi, lubatud heitkoguste väärtpaberi või selle tuletisinstrumendi hinnaga;

b) 3 % brutopositsioonist (lühike pluss pikk), korrutatuna kaubatuletisinstrumendi, lubatud heitkoguste väärtpaberi või selle tuletisinstrumentide hinnaga.

Esimeses lõigus osutatud positsioonid arvutatakse kõigi selliste lepingute alusel, millega ei kaubelda kauplemiskohas, mille osaline on liidus asuv mis tahes isik, ja muude selliste lepingute alusel, millega kaubeldakse liidus asuvas kauplemiskohas artikli 6 lõikes 2 osutatud asjaomasel aastasel arvestusperioodil.

2. Lõike 1 esimese lõigu punkti a kohaldamisel tehakse kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide netopositsioon kindlaks, tasaarvestades lühikesed ja pikad positsioonid:

a) konkreetse alusvaraga kaubatuletislepingu liikide kaupa, et arvutada netopositsioon kõnealuse alusvaraga lepinguliikide lõikes;

b) lubatud heitkoguste lepingu raames, et arvutada selle lubatud heitkoguste lepingu netopositsioon, või

c) lubatud heitkoguste väärtpaberite tuletislepingute liikide kaupa, et arvutada lubatud heitkoguste väärtpaberite tuletislepingute iga liigi netopositsioon.

Lõike 1 esimese lõigu punkti a kohaldamisel saab omavahel tasaarvestada eri liiki lepingute netopositsioone, mille alusvara on sama kaup, või eri liiki tuletislepinguid, mille alusvara on sama lubatud heitkoguste ühik.

3. Lõike 1 esimese lõigu punkti b kohaldamisel määratakse kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletislepingute brutopositsioon, liites alusvaraks oleva konkreetse kauba lepinguliikide, lubatud heitkoguste lepingute või alusvaraks oleva konkreetse lubatud heitkoguse ühiku lepinguliikide lõikes netopositsioonide absoluutväärtused.

Lõike 1 esimese lõigu punkti b kohaldamisel ei saa omavahel tasaarvestada eri liiki tuletuslepingute netopositsioone, mille alusvara on sama kaup, või eri liiki tuletislepinguid, mille alusvara on sama lubatud heitkoguste ühik.

Hinnangulise kapitali arvutus ei hõlma riskipositsioone, mis tulenevad direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 4 neljanda lõigu punktides a, b ja c osutatud tehingutest või lepingutest, mille osaline on gruppi kuuluv isik, kes on saanud tegevusloa vastavalt direktiivile 2014/65/EL või 2013/36/EL.

4. Kapital, mida kasutatakse grupi põhitegevuse sooritamiseks, on grupi koguvarade summa miinus tema konsolideeritud finantsaruandes kajastatud lühiajalised võlakohustused asjaomase aastase arvutusperioodi lõpus. Käesoleva lõike kohaldamisel on lühiajalised need võlakohustused, mille lõpptähtaeg on alla 12 kuu.

5. Käesolevas artiklis osutatud arvutuste tulemused esitatakse eurodes.

Artikkel 6

Arvutuskord

1. Artiklis 3 osutatud miinimumkünnise testi arvutus tehakse arvutamiskuupäevale eelneva kolme aastase arvutusperioodi põhjal, kus saadud aastaste väärtuste aritmeetilist keskmist võrreldakse artikli 2 lõike 1 punktis a osutatud künnisega. Artiklites 4 ja 5 osutatud kauplemistegevuste mahu ja kasutatud kapitali arvutus põhineb päevaste kauplemistegevuste aritmeetilisel keskmisel või selliste kauplemistegevuste jaoks eraldatud hinnangulisel kapitalil arvutuskuupäevale eelnenud kolme aastase arvutusperioodi jooksul. Arvutused tehakse igal aastal aastasele arvutusperioodile järgneva kalendriaasta esimeses kvartalis ja saadud aastaste väärtuste aritmeetilist keskmist võrreldakse artikli 2 lõike 1 punktides b ja c osutatud vastavate künnistega.

2. Lõike 1 kohaldamisel tähendab aastane arvutusperiood perioodi, mis algab vastava aasta 1. jaanuaril ja lõpeb sama aasta 31. detsembril.

3. Lõike 1 kohaldamisel tuleb 2022. aastal kauplemistegevuste mahu või kauplemistegevuste jaoks eraldatud hinnangulise kapitali arvutamiseks võtta arvesse kolme eelnevat aastast arvutusperioodi, mis algavad vastavalt 2019., 2020. ja 2021. aasta 1. jaanuaril, ning 2023. aasta arvutuse tegemisel võetakse arvesse kolme eelnevat aastast arvutusperioodi, mis algavad vastavalt 2020., 2021. ja 2022. aasta 1. jaanuaril.

4. Erandina lõikest 3 hõlmab päevaste kauplemistegevuste mahu või selliste tegevuste jaoks eraldatud hinnangulise kapitali arvutamise arvestusperiood ainult kõige viimast aastast arvutusperioodi, kui täidetud on järgmised tingimused:

a) päevaste kauplemistegevuste maht või selliste kauplemistegevuste jaoks eraldatud hinnanguline kapital väheneb viimasel aastasel arvutusperioodil võrreldes esimesega kolmest arvutusperioodist üle 10 % ning

b) päevaste kauplemistegevuste maht või selliste kauplemistegevuste jaoks eraldatud hinnanguline kapital on kolmest aastasest arvutusperioodist viimasel madalam kui kahel eelneval arvutusperioodil.

Artikkel 7

Riske vähendavaks liigituvad tehingud

1. Direktiivi 2014/65/EL artikli 2 lõike 4 neljanda lõigu punkti b kohaldamisel käsitatakse tuletisinstrumentidega tehtud tehingut objektiivselt mõõdetavalt äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud riske vähendavana, kui täidetud on vähemalt üks järgmistest kriteeriumidest:

a) see vähendab riske, mis tulenevad selliste varade, teenuste, sisendite, toodete, kaupade või kohustuste väärtuse võimalikust muutusest, mida isik või tema grupp omab, toodab, koostab, töötleb, osutab, ostab, kaubastab, rendib, müüb või saab või mille omamist, tootmist, koostamist, töötlemist, osutamist, ostmist, kaubastamist, rentimist, müümist või saamist ta oma tavapärase äritegevuse käigus põhjendatult eeldab;

b) tehing katab riske, mis tulenevad sellisest võimalikust kaudsest mõjust punktis a osutatud varade, teenuste, sisendite, toodete, kaupade või kohustuste väärtusele, mis on tingitud intressimäärade, inflatsioonimäärade, valuutakursside või krediidiriski kõikumisest;

c) tehing liigitub riskimaanduslepinguks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1606/2002 ([8]) artikli 3 kohaselt vastu võetud rahvusvahelistele finantsaruandlusstandarditele.

2. Lõike 1 kohaldamisel liigitakse selline leping riski maandavaks kas eraldiseisvana või kombineerituna muude tuletisinstrumentidega, mille puhul finantssektoriväline üksus

a) kirjeldab oma sise-eeskirjades järgmist:

   i) äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud riskide vähendamiseks portfelli kuuluvate kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletislepingute liigid ja nende sobivuskriteeriumid;

   ii) seos portfelli ja portfelliga maandatavate riskide vahel;

   iii) meetmed, mis on võetud selle tagamiseks, et kõnealuste lepingutega seotud tehinguid ei kasutataks ühelgi teisel otstarbel kui finantssektorivälise üksuse äritegevuse või selle rahastamisega otseselt seotud riskide katmiseks ning et muuks otstarbeks kasutatava mis tahes tehingu saaks selgelt tuvastada;

b) võime anda portfellidest piisavalt üksikasjalik ülevaade kaubatuletisinstrumentide, lubatud heitkoguste väärtpaberite või nende tuletisinstrumentide klasside, tähtaegade ja muude oluliste tegurite seisukohast.

Artikkel 8

Kehtetuks tunnistamine

Delegeeritud määrus (EL) 2017/592 tunnistatakse kehtetuks.

Viiteid delegeeritud määrusele (EL) 2017/592 käsitatakse viidetena käesolevale määrusele ja neid loetakse käesoleva määruse lisas esitatud vastavustabeli kohaselt.

Artikkel 9

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

([8]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. juuli 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1606/2002 rahvusvaheliste raamatupidamisstandardite kohaldamise kohta, (EÜT L 243, 11.9.2002, lk 1).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. juuli 2021

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

LISA

Vastavustabel

Käesolev määrus	Delegeeritud määrus (EL) 2017/592
Artikkel 1	Artikli 2 lõige 1
Artikkel 2	Artikkel 1
Artikkel 3	Artikli 2 lõiked 2, 3 ja 4 Artikli 3 lõiked 3 ja 4
Artikkel 4	Artikli 2 lõiked 2, 3 ja 4 Artikli 3 lõike 1 punkt a, artikli 3 lõike 2 punktid a ja b, artikli 3 lõiked 3 ja 4
Artikkel 5	Artikli 3 lõike 1 punkt b, artikli 3 lõiked 5–10
Artikkel 6	Artikkel 4
Artikkel 7	Artikkel 5
Artikkel 8	–
Artikkel 9	Artikkel 6